

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Zoltán ügyvéd (cím) által képviselt név (cím) felperesnek, a dr. Antal György ügyvéd (cím) által képviselt név (cím) I. rendű, Név (cím) I.rend alperes neve hozzátartozó által képviselt név (cím) II. rendű alperes ellen, élettársi vagyonközösség megszüntetése iránt indított perében a Heves Megyei Bíróság 2008. május 13. napján hozott 5.P.20.151/2006/41. számú ítélete ellen a felperes részéről 42. sorszám és Pf/3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 120.000 (Százhúszezer) forint másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 497.800 (Négyszázkilencvenhétézer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében az I. rendű alperessel 1998. szeptemberétől 2005. szeptemberéig fennállt élettársi kapcsolatra hivatkozással, a Ptk. 578/G. § (1) bekezdése alapján kérte az élettársi vagyonközösség megszüntetését. Az I. rendű alperes anyjával, a II. rendű alperessel szemben tűrésre irányuló keresetet terjesztett elő.

Az alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását. Az I. rendű alperes nem vitatta, hogy 1998. végétől a felperessel közös háztartásban élt, érzelmi kapcsolatukból közös gyermek is származott, 2001 nyarától egy évig azonban más személlyel élt élettársi kapcsolatban, amely együttélésből gyermeke is született. 2002. szeptemberétől a felperessel érzelmi kapcsolatukat felújították, egy lakásban éltek, de közös gazdálkodást nem folytattak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. A felperest az I. rendű alperes részére 250.000,-Ft perköltség az állam javára 497.800,-Ft illeték megtérítésére kötelezte.

A megállapított tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes 1998 őszén ismerkedtek meg. A felperes az I. rendű alperes tulajdonában álló Gy. J. utcai ingatlanba költözött. A felperes 1999-ben terhes lett, az I. rendű alperessel az ingatlan befejezetlen, felső szintjét lakhatóvá tették. 1999 karácsonyától érzelmileg eltávolodtak egymástól, az I. rendű alperesnek a terhesség alatt, a gyermek 2000. március 26-i születése után rendszeresen, rövid ideig tartó külső kapcsolatai voltak. A felperes 2001 júliusában az ingatlanból elköltözött, mert az I. rendű alperes harmadik személlyel élettársi életközösségre lépett, és 2002. májusában gyermeke született. A felek érzelmi kapcsolatukat helyreállították, a felperes 2002. szeptemberében ismét az I. rendű alpereshez költözött. 2003-tól a felek érzelmi kapcsolata meglazult, az I. rendű alperes több futó kapcsolatot létesített. A felek az együttélés alatt felmerülő napi kiadásokat jövedelmeikből közösen fedezték, a háztartás vezetése, a gyermekről való gondoskodás a felperesre hárult. A feleknek közös megtakarítása nem volt, jövedelmeik kisebb részét otthon, nagyobb részét szüleiknél külön kezelték. Az I. rendű alperes ingatlanok, gépjárművek értékesítéséből, szórakozóhelyek üzemeltetéséből szerzett jövedelmet. A felperes vendéglátóhelyen dolgozott, 2001. végétől egy üzletet működtetett és munkavállalóként volt bejelentve a II. rendű alperes által üzemeltetett szórakozóhelyen. Kapcsolatuk 2005. szeptemberében, a felperes elköltözésével véglegesen megszakadt.

Az elsőfokú bíróság az ítélkezési gyakorlat által kialakított élettársi jogviszony fogalmi elemeinek és a perben feltárt bizonyítékok értékelésével megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között gazdasági, vagyoni életközösség nem állt fenn, kapcsolatuk élettársi közösségnek nem minősíthető. A felek 1998. ősztől 2001. nyaráig, illetve 2002. szeptemberétől 2005. szeptemberéig egy lakásban, közös háztartásban éltek. A közös háztartás vezetése terén a gazdasági érdekközösség, a szoros vagyoni együttműködés hiányára utal, hogy a háztartási költségeket tervszerűtlenül viselték, az ingatlannal kapcsolatos rezszi költségeket az I. rendű alperes, esetenként a felperes fedezte. A szoros és tartós érzelmi közösség hiányára, az egyoldalú felperesi érzelmi azonosulásra utal, hogy az I. rendű alperes folyamatosan, a felperes előtt sem titkolt külső kapcsolatokat tartott fenn, 2001. nyarán a közös lakásból a gyermekkel együtt elküldte a felperest, 2002 nyaráig más nővel élt együtt és e kapcsolatából gyermeke is született. A feleknek nem volt azonos baráti társasága, szabadidejüknek csak kisebb részét töltötték együtt, a felperes nem bizonyította az eljegyzés és a tervezett házasságkötés tényét. A gazdasági együttműködés hiányát igazolja, hogy a felek közös megtakarítással, bankszámlával nem rendelkeztek, saját vagyoni megtakarításukat külön kezelték, egymás jövedelmeiről ismeretekkel nem rendelkeztek, közös beruházást nem eszközöltek, közösen ingatlant vagy jelentősebb értékű ingóságot nem vásároltak. Az I. rendű alperes tulajdonában álló ingatlan tetőterének kialakítása, a munkálatok jellege folytán nem bizonyítja a gazdasági közösséget. Az I. rendű alperes

bankszámlakivonatokkal cáfolta a felperes állítását, mely szerint apja az életközösség létesítését követően 1.000.000,-Ft támogatást nyújtott az abasári kocsmá vételéhez. Az elsőfokú bíróság a felperes terhére értékelte, hogy anyja tanúvallomásában a juttatás módjára nem tudott nyilatkozni, apja pedig nem adta hozzájárulását az alperesi képviselő ügyvédi titoktartás alóli felmentéséhez.

A felperes módosított fellebbezésében elsődlegesen közbenső ítélet meghozatalával kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű alperessel 1998. októberétől 2001. március 26-ig, illetőleg 2002. szeptemberétől 2005. szeptemberéig élettársi kapcsolatban élt. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályaon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását kérte a per újabb tárgyalására. Indokai szerint

- a felek előadása és a bizonyítékok helyes értékelésével a fellebbezésben állított időtartamra az élettársi jogviszony megállapítható. Kifogásolta a felek megtakarítására vonatkozó tényállást, mert az életközösség létesítése előtt mindkét fél rendelkezett saját vagyoni megtakarítással. Az együttélés ideje alatt elért jövedelmüket felélték, illetőleg gépkocsi és ingatlanok vásárlására fordították. A közös bankszámla, illetőleg a jövedelmek közös kezelésének hiánya nem ad alapot az élettársi jogviszony létre nem jöttének megállapítására. A jogviszony fennállását igazolja, hogy a felek a szétköltözés utáni újabb együttélésüket a korábbi közös lakásban folytatták.

- Az elsőfokú bíróság döntése megalapozatlan, mellőzte a büntető ügy iratainak beszerzését, indokolási kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, a megállapított tényállásból a megfelelő következtetéseket nem vonta le, a felek előadását és a bizonyítékokat nem értékelte.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében elsődlegesen kérte a fellebbezés elutasítását, mert a felperes felhívás ellenére sem terjesztette elő fellebbezésének indokait. Érdemi fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Érvelése szerint az I. rendű alperes a kapcsolat létesítése előtt anyagilag rendezett életet élt, vagyoni függetlenségét a felek együttélése alatt is megtartotta. A felperes édesapjával volt gazdasági együttműködése, amely teljes körű elszámolással megszűnt.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az I. rendű alperes elsődleges, a fellebbezés elutasítására irányuló ellenkérelme alaptalan. Kétségtelen, hogy a felperes az ítélet felhívására nem terjesztette elő a fellebbezése részletes indokolását. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint, ha a fél a fellebbezésében megjelöli a fellebbezéssel támadott határozatot, valamint azt is, hogy mennyiben kéri annak megváltoztatását, a fellebbezési kérelem elbírálható. Ilyen esetben nincs helye a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasításának, hanem azt hiányos tartalma szerint kell elbírálni.

Az ügyben a felperes a 42. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésében határozott fellebbezési kérelmet terjesztett elő. Elsődleges fellebbezési kérelmében megjelölte, hogy az első fokú ítélet megváltoztatását és keresete szerint az alperes

marasztalását kéri. Másodlagos fellebbezési kérelme irányult az elsőfokú ítélet Pp. 252. §-a szerinti hatályon kívül helyezésére. Az elsődleges fellebbezési kérelem alapján a fellebbezés érdemben eldönthető, hiszen kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kérelem már az első fokú eljárás során előterjesztett kereseti kérelem szerinti döntés meghozatalára irányult.

A fellebbezési érveléssel szemben az elsőfokú ítélet indokolása maradéktalanul kielégíti a Pp. 221. § (1) bekezdésének követelményét. Az indokolás tényállási része tartalmazza a jogviszony keletkezése és tartalma szempontjából indokolt tényeket. A ténybeli indokolás igazodik a jogilag releváns körülményekhez és az I. rendű alperes érdemi védekezéséhez. A bizonyítékokkal kapcsolatban rögzíti azokat a körülményeket, amelyeket az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításánál értékelt, illetőleg figyelmen kívül hagyott. Az ítélet jogi indokolása a jogszabályi rendelkezéseken túl tartalmazza az elsőfokú bíróság által indokoltnak tartott eseti ügyekben hozott döntések alkalmazott részeit és ezek számszerű, vagy közzétételi megjelölését is. Az elsőfokú bíróság a felajánlott bizonyítást is lefolytatta. A felperes a fellebbezésben hivatkozott büntető ügy iratainak beszerzését az elsőfokú eljárásban nem indítványozta, ehhez képest alaptalanul kifogásolta annak hiányát. Az elsőfokú ítélet nem jogszabálysértő, nem megalapozatlan, nincs tehát indoka a Pp. 252. § (2), illetőleg (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

Az elsődleges fellebbezési kérelem nem alapos.

A fellebbezési eljárásban a felperes már nem vitatta, hogy a felek közötti jogviszony az I. rendű alperes más személlyel létesített élettársi kapcsolata alatt nem állt fenn. Az ítéletábrának ebből következően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes és az I. rendű alperes 1998. októberétől 2001. március 26-ig, illetőleg 2002. szeptemberétől 2005. szeptemberéig tartó együttélése megfelel-e a Ptk. 685/A. §-ában foglalt élettársi jogviszony fogalmi elemeinek.

A hivatkozott törvényi értelmező rendelkezés szerint az élettársak két, házasságkötés nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együttélő személy, akik a Ptk. 578/G. § (1) bekezdése értelmében az együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. Ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni. A háztartásban végzett munka a szerzésben való közreműködésnek számít.

A Ptk.-ban szabályozott élettársi jogviszony elemei a közös lakásban való együttélés, a közös háztartás fenntartására, az érzelmi és gazdasági közösség fennállására és az, hogy a felek harmadik személyekkel szemben az összetartozásukat minden vonatkozásban vállalják. Az elsőfokú bíróság a felek előadása, a tanúvallomások, az okirati bizonyítékok adatainak egybevetése, a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelő értékelése alapján, megalapozottan állapította meg, hogy a felek között a fellebbezésben hivatkozott időszakban sem állt fenn élettársi kapcsolat. A felperes ezért az I. rendű alperessel

szemben élettársi vagyonszövetség jogcímén sem a tulajdoni, sem kötelmi jellegű elszámolásra irányuló igényt nem érvényesíthet. A jogviszony hiánya pedig fogalmilag kizárja a háztartásban végzett és a közös gyermek gondozására, nevelésére fordított munka értékelését.

A fellebbezési érveléssel szemben az ítéltábla utal arra, hogy a felek között mindkét vitatott időszakban ugyan változó intenzitással, de fennállt az érzelmi kapcsolat, amelyből gyermek is származott. Közös lakásban, közös háztartásban éltek, mindketten részt vettek a mindennapi megélhetés költségeinek viselésében. Az érzelmi kapcsolat fennállása és az együttélés ténye azonban nem ad alapot az élettársi kapcsolat megállapítására, mert a jogviszony elengedhetetlen feltétele a gazdasági közösség, amelynek fennállását a felperes nem bizonyította.

A felperes helyesen érvelt a fellebbezésében azzal, hogy az ítélezési gyakorlat a jogviszony fennállása szempontjából nem tulajdonít jelentőséget annak, hogy a felek milyen módon kezelték az együttélés alatt szerzett jövedelmüket. Az élettársi kapcsolatban sem követelhető ugyanis szigorúbb elvárás a vagyonkezelésben, mint a házastársak esetében. A közös gazdálkodás a pénzkezelés módjától függetlenül a mindennapi életvitel során és a közös gazdasági cél elérése érdekében a jelentősebb vagyoni tevékenységekben is megnyilvánuló gazdasági együttműködést jelent, amelyben a felek legalább hallgatólagosan egyetértenek abban, hogy a közös gazdasági tevékenység eredményeként szerzett vagyon közös legyen, akkor is, ha kifelé, harmadik személyek irányában csak egyikük jelentkezik szerző félként. Ebből következően a gazdasági közösség csak akkor állapítható meg, ha a felek gazdasági tevékenységét meghatározó célkitűzéseik az életközösség egész tartama alatt közösek, ennek elérése érdekében teljes körűen együttműködnek, akarategységben járnak el, jövedelmeiket a közös cél elérése érdekében együttesen használják fel. Nincs jogi lehetőség ezért az élettársi közös szerzés megállapítására akkor, ha a felek közössége abban áll, hogy egy lakásban lakva egymást az élet fenntartásához szükséges körön belül gazdaságilag is támogatják, érzelmi alapon kölcsönös szívességi szolgáltatásokat teljesítenek egymás javára, de jövedelmükkel mindketten önállóan rendelkeznek.

Az ügyben a felperes és az I. rendű alperes egyezően adták elő, hogy jövedelmeikkel önállóan rendelkeztek, közös megtakarításuk nem volt, a kapcsolat létesítését megelőzően keletkezett saját vagyoni megtakarításaikat külön kezelték, azt közös gazdasági cél elérése érdekében nem használták fel. Nincs kétséget kizáró bizonyíték az a.-i kocsma vételárarához való felperesi saját vagyoni, az ingatlanok, illetőleg a gépjárművek megszerzésére fordított közös vagyoni hozzájárulásra sem, sőt a felperes állítását az I. rendű alperes által csatolt bankszámlakivonat tartalma egyértelműen cáfolta. Nem állapítható meg tehát a felek közös cél elérése érdekében való gazdasági együttműködése, a vagyoni eszközök közös rendelkezésre bocsátása. Az I. rendű alperes gazdasági tevékenysége nem a vagyonszövetségre, hanem egyértelműen a vagyonekülönítési szándékára utal. Az elsőfokú ítélet által megállapított tényállás helyességét ugyanakkor nyomatékosan alátámasztja az is, hogy a felperes az érzelmi kapcsolat

2001. március 26-i megszűnése után - a harmadik személlyel élettársi kapcsolatot létesítő - I. rendű alperessel szemben a közös vagyon megosztására irányuló igénytel nem lépett fel, követelését csak a 2002. szeptemberében létesített érzelmi kapcsolat megszűnése után terjesztette elő.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú perköltség - a kifejtett képviseleti tevékenységhez igazodó, az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíj - a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték mértékéről és viseléséről az ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése, az Itv. 46. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, továbbá a 32/2003. (VII.22.) IM rendelet 3. § (5) - (6) bekezdése, továbbá 4/A. §-a alapján határozott.

Budapest, 2008. december 4.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke

. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.,
előadó bíró

Dr. Sándor Ottó s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: